

Briuselis, 2023 m. gruodžio 16 d.
(OR. en)

16891/23

LIMITE

ENER 702
CLIMA 655
CONSUM 490
TRANS 608
AGRI 828
IND 694
ENV 1504
COMPET 1277
FORETS 218

Tarpinstitucinė byla:
2023/0445(NLE)

PRANEŠIMAS

nuo: Nuolatinių atstovų komiteto (COREPER I)

kam: Tarybai

Komisijos dok. Nr.: 16140/23

Dalykas: Pasiūlymas dėl TARYBOS REGLAMENTO, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2022/2577, kuriuo nustatoma atsinaujinančiųjų išteklių energetikos sprendinių diegimo spartinimo sistema
– Politinis susitarimas

IVADAS

- 2023 m. lapkričio 28 d. Komisija pateikė pasiūlymą dėl TARYBOS REGLAMENTO, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2022/2577, kuriuo nustatoma atsinaujinančiųjų išteklių energetikos sprendinių diegimo spartinimo sistema¹.
- Reglamentu (ES) 2022/2577 (Leidimų reglamentu) siekiama įveikti energetikos krizę, sumažinti ES priklausomybę nuo Rusijos iškastinio kuro ir toliau siekti ES klimato srities tikslų spartinant leidimų išdavimo procesą ir atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektų diegimą. Jis skirtas technologijoms, kurias galima greitai įgyvendinti trumpuoju laikotarpiu, kurios turi didelį potencialą sumažinti dujų suvartojimą ir kurios dėl jų mažų eksploatacinių išlaidų galėtų padėti sumažinti sąskaitas už energiją.

¹ Dok. 16140/23.

3. Komisija siūlo, kad iš dalies pakeistas Leidimų reglamentas būtų taikomas nuo 2024 m. liepos 1 d., o 1 straipsnis, 2 straipsnio 1 dalis, naujas 3a straipsnis, 3 straipsnio 2 dalis, 5 straipsnio 1 dalis, 6 straipsnis ir 8 straipsnis būtų taikomi iki 2025 m. birželio 30 d.
4. Komisija mano, kad ES tebėra didelė rizika, susijusi su dujų ir elektros energijos kainų nepastovumu ir tiekimo saugumu. Ši rizika kyla dėl sunkios padėties energijos rinkose, kurią aštrina įtempta geopolitinė padėtis. Neseniai peržiūrėjus Leidimų reglamentą, Komisija padarė išvadą, kad jo taikymas turėjo teigiamą poveikį ES sparčiau diegiant atsinaujinančiųjų išteklių energetikos sprendinius, taigi padėjo sušvelninti energetikos krizės poveikį. Todėl pratęsus šių paspartintų leidimų taisyklių taikymą dar 12 mėnesių po numatytos jų galiojimo pabaigos datos 2024 m. birželio 30 d., būtų palengvintas spartus atsinaujinančiųjų išteklių energetikos sprendinių diegimas.

DABARTINĖ PADĖTIS

5. Pasiūlymas nagrinėtas 2023 m. gruodžio 5, 7 ir 12 d. Energetikos darbo grupės posėdžiuose.
6. Atsižvelgdama į valstybių narių pastabas, pirmininkaujanti valstybė narė pateikė pirmąją teksto redakciją², skirtą pasikeitimui nuomonėmis 2023 m. gruodžio 15 d. Nuolatinių atstovų komiteto posėdyje.
7. Tame posėdyje, nors valstybės narės iš esmės pritarė kompromisiniam tekstui, keletas valstybių narių paprašė suteikti galimybę savanoriškai dar labiau paspartinti atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektų diegimą. Tuo tikslu keletas valstybių narių pateikė pasiūlymų dėl teksto.
8. Siekdama politinio susitarimo 2023 m. gruodžio 19 d. TTE (energetika) tarybos posėdyje, pirmininkaujanti valstybė narė atidžiai išnagrinėjo tuos redakcinius pasiūlymus. Šio pranešimo priede pateikiamas peržiūrėtas tekstas, kuriame 3 straipsnio 2 dalis buvo pakoreguota siekiant ją suderinti su dabartine Leidimų reglamento formuluote.

² Dok. 16184/23.

9. Visame tekste, siekiant jį patobulinti, padaryta keletas teisinių lingvistinių bei stilistinių pakeitimų, įskaitant trijų identiškų konstatuojamųjų dalių suderinimą trijuose neatidėliotinių priemonių reglamentuose.
10. Komisijos pasiūlymo pakeitimai pažymėti **pusjuodžiu šriftu** ir perbraukti. Nauji pakeitimai, palyginti su dok. 16184/23, pažymėti **pusjuodžiu šriftu ir pabraukti** ir simboliu [...].

IŠVADA

11. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta pirmiau, Tarybos prašoma išnagrinėti šio pranešimo priede išdėstytą pirmininkaujančios valstybės narės kompromisinį tekstą, apsvarstyti visus likusius delegacijų iškeltus klausimus ir pasiekti politinį susitarimą dėl šio Tarybos reglamento.

TARYBOS REGLAMENTAS (ES) 2023/...

... m. d.

kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2022/2577, kuriuo nustatoma atsinaujinančiųjų išteklių energetikos sprendinių diegimo spartinimo sistema

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 122 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) Tarybos reglamentu (ES) 2022/2577³ nustatomos neatidėliotinos ir tikslinės priemonės, kuriomis siekiama paspartinti atsinaujinančiųjų išteklių energetikos sprendinių diegimą. Sąjungoje diegiant atsinaujinančiųjų išteklių energetikos sprendinius gali būti svariai prisidedama prie energetikos krizės poveikio **švelninimo**[...], nes taip gali būti didinamas Sąjungos tiekimo saugumas ir mažinamas rinkos nepastovumas bei [...]energijos kainos. Kadangi ilgai trunkančios ir sudėtingos leidimų išdavimo procedūros buvo viena pagrindinių kliūčių, ribojančių investicijų į atsinaujinančiųjų išteklių energiją ir susijusią infrastruktūrą spartą ir mastą, Reglamento (ES) 2022/2577 tikslas buvo **nustatyti**[...] **papildomas skubias ir** tikslines priemones, kuriomis būtų [...] iš karto paspartintos kai kurios leidimų išdavimo procedūros, taikomos konkrečioms atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijoms ir konkrečių rūšių projektams[...], **turintiems daugiausia**[...] spartaus diegimo potencialo siekiant sušvelninti energetikos krizės poveikį. Reglamentas (ES) 2022/2577 [...] **bus taikomas** iki 2024 m. birželio 30 d.;

³ 2022 m. gruodžio 22 d. Tarybos reglamentas (ES) 2022/2577, kuriuo nustatoma atsinaujinančiųjų išteklių energetikos sprendinių diegimo spartinimo sistema (OL L 335, 2022 12 29, p. 36).

(2) Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2023/2413⁴, kuria iš dalies keičiama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/2001⁵, įsigaliojo 2023 m. lapkričio 20 d. ir ja buvo nustatyti teisės aktų sistemos, reguliuojančios atsinaujinančiųjų išteklių energiją iki 2030 m. ir vėliau, pakeitimai, įskaitant nuostatas, kuriomis siekiama supaprastinti leidimų išdavimo procedūras, taikomas atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektams. Kai kurios Reglamentu (ES) 2022/2577 nustatytos priemonės **Direktyva (ES) 2023/2413 taip pat** buvo įtrauktos [...] į Direktyvą (ES) 2018/2001. Tačiau [...] **Direktyvoje (ES) 2023/2413** nebuvo atspindėtos kai kurios veikiau išimtinės Reglamentu (ES) 2022/2577 nustatytos priemonės, tokiu būdu apribojant[...] **tų priemonių** išimtinį ir laikiną pobūdį. Vietoje to, **ta** direktyva buvo nustatytas stabilus ir ilgalaikis nuolatinis režimas, skirtas leidimų išdavimo procedūroms paspartinti, kuriame nustatyti konkretūs veiksmai ir procedūros, kuriems įgyvendinti reikia daugiau laiko. Valstybės narės privalo **Direktyvą (ES) 2023/2413[...] į nacionalinę teisę** perkelti ne vėliau kaip 2025 m. gegužės 21 d., išskyrus kai kurias nuostatas, **susijusias su** leidimų išdavimo procedūromis [...], kurioms taikoma ankstesnė perkėlimo į nacionalinę teisę data, [...] **t. y.** 2024 m. liepos 1 d. – iš karto po to, kai **nustos galioti** [...] Reglamentas (ES) 2022/2577. Perkėlus **Direktyvą (ES) 2023/2413[...] į nacionalinę teisę**, atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektams bus naudingos **toje** [...] direktyvoje nustatytos nuostatos, kuriomis siekiama supaprastinti leidimų išdavimo procedūras;

⁴ 2023 m. spalio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2023/2413, kuria iš dalies keičiami Direktyva (ES) 2018/2001, Reglamentas (ES) 2018/1999 ir Direktyva 98/70/EB, kiek tai susiję su skatinimu naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją, ir panaikinama Tarybos direktyva (ES) 2015/652 (OL L, 2023 10 31, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj>).

⁵ [...] 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją (nauja redakcija) (OL L 328, 2018 12 21, p. 82).

- (3) pagal Reglamentą (ES) 2022/2577 [...]Komisija, atsižvelgdama į tiekimo saugumo padėties ir energijos kainų pokyčius ir poreikį toliau spartinti atsinaujinančiųjų išteklių energetikos sprendinių diegimą, [...] iki 2023 m. gruodžio 31 d. **atliko** [...] to reglamento peržiūrą ir **pateikė** Tarybai tos peržiūros pagrindinių išvadų ataskaitą. [...] Komisija, [...] **remdamasi ta peržiūra**, pasiūlė, [...]kad turėtų būti **[...] pratestas** kai kurių to reglamento nuostatų galiojimas [...];
- (4) savo **2023 m. lapkričio 28 d.** ataskaitoje **dėl 2022 m. gruodžio 22 d. Tarybos reglamento (ES) 2022/2577, kuriuo nustatoma atsinaujinančiųjų išteklių energetikos sprendinių diegimo spartinimo sistema⁶, peržiūros** [...] Komisija nustatė, kad **Reglamento (ES) 2022/2577 galiojimo** [...] pratęsimo sąlygos buvo įvykdytos, ir pasiūlė pratęsti atrinktų priemonių, kurios turi didžiausią potencialą [...]spartinti **atsinaujinančiųjų išteklių energetikos sprendinių diegimą**, [...] kurios skiriasi nuo Direktyvos (ES) 2018/2001 [...] **priemonių ir kuriomis**, atrodo, labai paspartinami [...] atsinaujinančiųjų išteklių energetikos ir susijusių tinklo **infrastruktūros** projektų leidimų išdavimo **procesai** arba kurios turi didelį potencialą tai padaryti, taikymą. Buvo atsižvelgta į tai, kad Direktyva (ES) 2023/2413 į Direktyvą (ES) 2018/2001[...] buvo įtrauktos **tam tikros leidimų išdavimo procedūrų supaprastinimo nuostatos, taikomos atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektams**, įskaitant taisykles dėl tų pačių ar panašių klausimų, kuriems taikoms Reglamentas (ES) 2022/[...]2577. Be to, buvo atsižvelgta **į tai, kad** Direktyva (ES) 2023/2413 nustatytos leidimų išdavimo taisyklės, išskyrus susijusias su paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonomis, nurodytomis tos direktyvos 15c ir 16a straipsniuose, į nacionalinę teisę turi būti perkeltos ne vėliau kaip 2024 m. liepos 1 d., t. y. iš karto po to, kai **nustos galioti** [...] Reglamentas (ES) 2022/2577;

⁶ COM (2023) 764 final.

- (5) nuo Reglamento (ES) 2022/2577 įsigaliojimo parengties elektros energijos rinkoje lygis pagerėjo ir Sąjungos tiekimo saugumas padidėjo. Tačiau su Sąjungos energijos tiekimo saugumu susijusi rizika išlieka didelė. Pasaulinė padėtis dujų rinkoje išlieka labai įtempta. Dujų kainos vis dar yra gerokai didesnės nei prieš krizę ir turi neišvengiamų pasekmių Sąjungos piliečių perkamajai galiai ir [...] **Sąjungos** įmonių konkurencingumui. Šią padėtį dar labiau apsunkina didelis rinkos nepastovumas, kurį, be kita ko, lemia įtemptos geopolitinės **aplinkybės**[...]. Iš neseniai, 2023 m. vasaros ir rudens mėnesiais, ne kartą smarkiai susvyravusių kainų, kurios dėl tokių įvykių, kaip Australijos **suskystintų gamtinių dujų** (SGD) įrenginių darbuotojų streikas, krizė Artimuosiuose Rytuose [...] **ar** dujotiekio „Balticconnector“ veikimo sutrikdymas, per keletą savaičių padidėjo daugiau nei 50 proc., matyti, kad rinkos tebėra[...] nestabilios ir jas gali pažeisti net ir palyginti nedideli su poreikiu ir tiekimu susiję sutrikimai. **Tokiomis**[...] sąlygomis baimė, kad gali pritrūkti dujų, atsirandanti net ir dėl pavienio įvykio, gali sukelti neigiamas sistemines reakcijas visoje [...] **Sąjungoje** ir turėti rimtų pasekmių energijos kainoms. Be to, dėl pastaraisiais metais gerokai sumažėjusio dujotiekio tiekiamų dujų importo iš Rusijos Sąjungoje turimos dujų atsargos [...]gerokai **sumažėjo**, palyginti su [...] **sąlygomis** iki krizės. Atsižvelgiant į dabartinį dujotiekio teikiamų dujų importo lygį, manoma, kad į Sąjungą iš Rusijos bus importuota apytiksliai 20 **mlrd. kubinių metrų (m³)** dujų, [...] t. y. maždaug 110 mlrd. m³ mažiau nei 2021 m. Todėl išlieka didelė rizika, kad Sąjungoje pritrūks dujų;

- (6) padėtis pasaulinėse dujų rinkose tebėra labai įtempta ir manoma, kad **tokia padėtis**[...] tęsis **dar kurį laiką**. Kaip pažymėta **Tarptautinės energetikos agentūros (TEA) 2023 m. vidutinės trukmės dujų rinkos ataskaitoje**⁷, pasaulinis SGD tiekimas 2022 ir 2023 m. didėjo tik vidutiniškai (atitinkamai 4 proc. ir 3 proc.). **2023 m. pasaulio energetikos prognozėje** [...] TEA **mano**, kad rinkos pusiausvyra artimiausioje ateityje tebebus trapi, **nepaisant to, kad nuo 2025 m. turi būti pradėti naudoti nauji SGD saugyklų pajėgumai**⁸;
- (7) **tokius**[...] didelius sunkumus dar labiau padidina keli papildomi rizikos veiksniai, be kita ko, padidėjusi SGD paklausa Azijoje, **dėl kurios** [...] gali **sumažėti** dujų prieinamumas pasaulinėje dujų rinkoje, šalta žiema, [...] **dėl kurios** dujų **paklausa** [...] gali padidėti net 30 mlrd. m³, ekstremaliosios [...] **meteorologinės sąlygos**, kurios gali turėti įtakos hidroenergijos akumuliacijai ir branduolinės energijos gamybai dėl sumažėjusio vandens lygio, **dėl kurių** padidėtų dujomis kūrenamų elektrinių elektros energijos poreikis, kiti ypatingos svarbos infrastruktūros veiklos trikdydami veiksmi, kaip 2022 m. rugsėjo mėn. įvykdyti sabotazo veiksmai prieš dujotiekius „NordStream“ [...] **arba** 2023 m. spalio mėn. dujotiekio „Balticconnector“ veiklos sutrikdymas, **ir** suprastėjusi geopolitinė aplinka, ypač **šalyse ir regionuose**, kurie yra svarbūs [...] **Sajungos** energijos tiekimo saugumui, pvz., Ukrainoje, Azerbaidžane ir Artimuosiuose Rytuose;

⁷ [...]

⁸ [...]

- (8) atsižvelgiant į esamą **trapia** [...] pasiūlos ir poreikio pusiausvyrą, net ir **menkas** [...] energijos tiekimo sutrikimas **galėtų** turėti didžiulį poveikį dujų ir elektros energijos kainoms ir **galėtų** padaryti didelės bei ilgalaikės žalos Europos ekonomikai, **taip** pakenkdamas jos konkurencingumui **ir sukeldamas ilgalaikę žalą** Sąjungos piliečiams. Todėl dabartinėje padėtyje visai Sąjungai gresia energijos trūkumo ir didelių energijos kainų rizika;
- (9) spartesnis atsinaujinančiųjų išteklių energetikos sprendinių diegimas buvo itin svarbus Sąjungos kovos su energetikos krize elementas ir buvo ypač naudingas didinant tiekimo saugumą bei apsaugant vartotojus nuo kainų nepastovumo, nes diegiant tuos sprendinius buvo sumažintas bendras Sąjungos dujų poreikis. **2023 m. birželio mėn. atnaujintame pranešime apie atsinaujinančiųjų išteklių energetikos rinką „Kiek Europos vartotojai sutaupo dėl atsinaujinančiųjų išteklių?“** TEA [...] apskaičiavo, kad, jei nebūtų buvę įrengti papildomi atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos pajėgumai, 2022 m. vidutinės didmeninės elektros energijos kainos visose Europos rinkose būtų buvusios 8 proc. didesnės⁹. 2022 m. daugiau elektros energijos gaminant iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių buvo pakeista apytiksliai 107 TWh iš iškastinio kuro pagamintos elektros energijos – tai atitinka apytiksliai 10 mlrd. m³ dujų, – ir todėl buvo sutaupyta apytiksliai daugiau nei 10 mlrd. EUR;

⁹ [...]

(10) Reglamentas (ES) 2022/2577 galioja [...] ribotą laikotarpį, tačiau Komisijos ataskaita parodė, kad jis turi teigiamą poveikį Sąjungoje spartinant atsinaujinančiųjų išteklių energetikos sprendinių diegimo tempą, visų pirma dėl to, kad padeda paprastinti konkretiems leidimų išdavimo procesams taikomas procedūras ir didinti politinį informuotumą apie **leidimų išdavimo atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektams proceso spartinimo** svarbą [...]. Nors didžioji dalis to[...] reglamento poveikio bus matoma per artimiausius mėnesius, iš pradinių turimų duomenų apie atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybą, plėtrą bei leidimų tokiems projektams [...] **išdavimo procesą** ir duomenų apie susijusius infrastruktūros projektus, apimančių laikotarpį nuo [...] Reglamento (ES) **2022/2577** įsigaliojimo, matyti, kad bent jau kai kuriose valstybėse narėse tempas spartėja. Remiantis Eurostato duomenimis, per pirmąjį 2023 m. pusmetį atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos apimtis Sąjungoje buvo rekordiškai didelė **pakeičiant** papildomus dujų kiekius¹⁰. Komisijos ataskaitoje taip pat atkreiptas dėmesys į teigiamas tendencijas, susijusias su didesniu atsinaujinančiųjų išteklių energetikos sprendinių diegimu mėnesiais, sekusiais po to, kai įsigaliojo Reglamentas (ES) 2022/2577. Remiantis pradiniais pramonės duomenimis, [...] **per tris 2023 m. ketvirčius Sąjunga** įdiegė daugiau fotovoltinės saulės energijos pajėgumų nei [...] **per visus** 2022 m. Keliose valstybėse narėse taip pat smarkiai padidėjo vėjo energijos pajėgumai. Iš turimų, rengiant Komisijos ataskaitą surinktų duomenų matyti, kad keliose valstybėse narėse nuo [...] Reglamento (ES) **2022/2577** įsigaliojimo atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektams išduodamų leidimų skaičius padidėjo dviženkliai. Be to, bent vienoje valstybėje narėje [...] tinklo projektams, kurie yra svarbūs didinant atsinaujinančiųjų išteklių energijos skvarbą ir kurių bendras tinklų ilgis viršija 2 000 km, taip pat taikomi spartesnio leidimų išdavimo [...] **procesai**;

¹⁰ [...]

- (11) atsižvelgiant į tai, kad rizika energijos tiekimui ir kainoms tebekyla, tam tikrą laikotarpį po 2024 m. birželio mėn. pabaigos užtikrinti spartesnę atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektų įgyvendinimo tempą, siekiant atsisakyti likusio dujų importo iš Rusijos, **tebebūtų** [...] reikalinga. Nėra jokios abejonės, kad didesnė atsinaujinančiųjų išteklių energijos dalis padėtų dar labiau sustiprinti Sąjungos atsparumą. Be to, kuo sparčiau bus diegiama atsinaujinančiųjų išteklių energija, tuo didesnis bus teigiamas poveikis Sąjungos atsparumui, energijos tiekimo saugumui, energijos kainoms ir nepriklausomumui nuo Rusijos iškastinio kuro;
- (12) Dėl neatidėliotinos ir **vis dar** [...] nestabilios energetikos padėties, **kurioje atsidūrė** [...] Sąjunga, būtina **pratesti tam tikrų** Reglamento (ES) 2022/2577 nuostatų, visų pirma nuostatų, kurios akivaizdžiai turi didžiausią potencialą iš karto paspartinti atsinaujinančiųjų energijos išteklių diegimą ir kurios skiriasi nuo Direktyvoje (ES) 2018/2001 numatytų priemonių, **taikymą**, taip [...] užtikrinant, kad pratęsus Reglamento (ES) 2022/2577 **taikymą** nebūtų dubliuojama ta direktyva. Be to, šios priemonės apima tinkamas apsaugos priemones, kuriomis nustatant konkrečias jų taikymo sąlygas užtikrinama aplinkos apsauga. [...] **Direktyvoje (ES) 2018/2001 numatytos priemonės** taikomos paraleliai su šiuo **reglamentu** [...] ir papildo ją ribotą laiką galiojančiomis papildomomis neatidėliotinomis priemonėmis. [...] **Nepratešus** Reglamento (ES) 2022/2577 **taikymo**, [...] **kiltų** rizika, kad leidimų išdavimo atsinaujinančiųjų išteklių energetikos ir susijusios infrastruktūros projektams ir tų projektų įgyvendinimo tempas sulėtės, visų pirma tose valstybėse narėse, kurios plačiu mastu naudojami [...] tuo reglamentu. Pavyzdžiui, Vokietijos teigimu, jei nebus [...] **pratęstas** Reglamento (ES) 2022/2577, visų pirma, nuostatų **dėl leidimų atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektams ir susijusiai infrastruktūrai, kuri reikalinga siekiant integruoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją į sistemą, išdavimo proceso spartinimo**, [...] **taikymas**, 41 GW galios sausumos vėjo elektrinių įrengimas **galėtų** vėluoti ir trukti apytiksliai dvejus metus ilgiau, o kai kuriais atvejais apskritai **būti** sustabdytas [...]. Apytikriai nuo vienu iki trejų metų sulėtėtų ir leidimų **išdavimo proceso**, susijusio su tam tikrais planuojamais didelio masto perdavimo tinklo projektais, kurių bendras tinklų ilgis siekia tūkstančius kilometrų, sparta;

- (13) viena iš laikinų priemonių, nustatytų Reglamentu (ES) 2022/2577, kuri turėjo akivaizdų teigiamą poveikį ir turi didelį potencialą ateityje gerokai paspartinti procedūrą, – 3 straipsnio 1 dalyje nustatyta nuginčijamoji prezumpcija, kad atitinkamuose Sąjungos aplinkos teisės aktuose numatytų konkrečių nukrypti leidžiančių nuostatų tikslais atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektai yra viršesnio viešojo intereso projektai ir jais prisidedama prie visuomenės sveikatos ir saugos užtikrinimo, išskyrus atvejus, kai esama aiškių įrodymų, kad **tokie** [...] projektai daro didelį neigiamą poveikį aplinkai, kurio negalima sušvelninti ar kompensuoti. Direktyvos (ES) 2018/2001 **16f straipsniu** [...] **yra nustatyta** nuginčijamoji prezumpcija, kad atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektai yra viršesnio viešojo intereso projektai ir jais prisidedama prie visuomenės sveikatos bei saugos užtikrinimo, ir ši formuluotė yra beveik identiška Reglamento (ES) 2022/2577 3 straipsnio **1 dalies formuluotei**. Todėl **Reglamento (ES) 2022/2577 3 straipsnio 1 dalies** taikymo pratęsti nebūtina, nes tokia **nuginčijamoji** prezumpcija bus taikoma pagal Direktyvos (ES) 2018/2001 16f straipsnį;

(14) tačiau **Reglamento (ES) 2022/2577** [...] 3 straipsnio **2 dalyje reikalaujama** [...] [...] pirmenybę **teikti** [...] projektams, kurie pripažįstami kaip viršesnio viešojo intereso projektai, kai [...] **konkrečiais atvejais** reikia [...] suderinti teisinius interesus, ir **kai tais projektais** rūšių apsaugos tikslais nustatomi [...] papildomi kompensacijos reikalavimai. Direktyvoje (ES) 2018/2001 [...] **nėra** [...] **analogiškos nuostatos**. **Atsižvelgiant į dabartinę neatidėliotinai spęstiną ir vis dar nestabilią energetikos padėtį energetikos rinkoje, su kuria susiduria Sąjunga**, Reglamento (ES) 2022/2577 3 straipsnio **2 dalies** [...] pirmas sakinyss gali būti naudingas toliau spartinant atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektų diegimą, nes pagal jį reikalaujama, kad valstybės narės [...] **tuos atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektus** skatintų teikdamos jiems pirmenybę tuo atveju, kai **valstybių narių planavimo ir leidimų suteikimo proceso kontekste** reikia nuspręsti dėl skirtingų konkuruojančių [...] **interesų**, nesusijusių su aplinkos klausimais. Komisijos ataskaita [...] **parodė**, kad **Reglamento (ES) 2022/2577 3 straipsnio 2 dalies pirmas sakinyss**, [...] kuriame, atsižvelgiant į dabartinės sudėtingas aplinkybes energetikos srityje, pripažįstama santykinė atsinaujinančiųjų išteklių energetikos sprendinių diegimo svarba, yra vertingas ir padeda neapsiriboti konkrečiais nukrypti leidžiančių nuostatų, numatytų **Reglamento (ES) 2022/2577 3 straipsnio 1 dalyje** nurodytose [...] direktyvose, tikslais. [...] **Atsižvelgiant į ypač sudėtingą energijos tiekimo padėtį, su kuria dabar susiduria Sąjunga**, tikslinga **pratęsti Reglamento (ES) 2022/2577 3 straipsnio 2 dalies taikymą**, [...] kad tomis aplinkybėmis, kai leidimus išduodančios institucijos arba nacionaliniai teismai derina teisinius interesus, būtų tinkamai pripažintas esminis vaidmuo, kurį atlieka atsinaujinančiųjų išteklių energijos elektrinės kovojant su klimato kaita ir tarša, mažinant energijos kainas ir Sąjungos priklausomybę nuo iškastinio kuro ir užtikrinant Sąjungos tiekimo saugumą. **Be to, taip pat tikslinga išlaikyti aplinkos apsaugos nuostatą, kad projektų, kurie pripažinti kaip viršesnio viešojo intereso, atžvilgiu būtų priimtos tinkamos rūšių išsaugojimo priemonės, pagrįstos pakankamais finansiniais ištekliais;**

(15) iš Komisijos ataskaitos matyti, kad sunkumų kyla taikant kitą Sąjungos aplinkos teisės aktuose numatytų konkrečių nukrypti leidžiančių nuostatų taikymo sąlygą, **būtent – reikalavimą dėl [...] kitų alternatyvių sprendimų nebuvimo[...].** Tokie sunkumai apriboja **nuginčijamosios** prezumpcijos, kad atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektai, **jų prijungimas prie tinklo, pats su jais susijęs tinklas ir energijos kaupimo įrenginiai** yra viršesnio viešojo intereso, praktinę naudą, nes jie yra rimta kliūtis norint įrodyti, kad projektas negalėtų būti įgyvendinamas kitur (jei reikėtų atsižvelgti į visos šalies teritoriją), ir juo labiau, jeigu turi būti apsvarstytos kitų atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijų galimybės. Todėl, siekiant paspartinti atsinaujinančiųjų išteklių energetikos sprendinių diegimą, **jų prijungimą prie tinklo ir tinklo infrastruktūros, būtinos atsinaujinančiųjų išteklių energijai integruoti į elektros sistemą, diegimą – tai vienas iš pagrindinių tikslų, pripažintų [...] 2023 m. lapkričio 28 d. Komisijos komunikate „Tinklai, trūkstama jungtis. ES tinklų veiksmų planas“**, – tikslinga šio reglamento tikslu nurodyti, kaip galima sudaryti Sąjungos aplinkos teisės aktuose numatytų konkrečių nukrypti leidžiančių nuostatų taikymo sąlygas, kiek tai susiję su [...] atitinkamų alternatyvių sąlygų, į kurias reikia atsižvelgti, taikymo sritimi. **Visų pirma [...] atitinkamų Sąjungos aplinkos teisės aktų [...] tikslais atliekant būtiną kiekvieno konkretaus atvejo vertinimą, ar esama priimtinių konkrečiam atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektui arba tinklo infrastruktūros projektui, kuris yra būtinas atsinaujinančiųjų išteklių energijai integruoti į elektros sistemą, alternatyvių sprendimų, būtina nurodyti, kad [...]** alternatyvių [...] sprendimų vertinimo **taikymo sritis gali apimti sprendimus, [...]** kuriais užtikrinama, kad bus pasiekti tokie pat tikslai, kokie numatyti [...] nagrinėjamame projekte, [...] užtrunkant tiek pat arba panašų laiką ir nepatiriant gerokai didesnių išlaidų. Lygindamos priimtinių alternatyvių sprendimų įgyvendinimo trukmę ir išlaidas, valstybės narės turėtų atsižvelgti į poreikį atsinaujinančiųjų išteklių energetikos sprendinius **ir tinklo infrastruktūrą, kuri yra būtina atsinaujinančiųjų išteklių energijai integruoti į elektros sistemą, diegti sparčiau ir ekonomiškai efektyviai, laikantis jų integruotuose nacionaliniuose energetikos ir klimato planuose ir jų atnaujintose redakcijose, pateiktuose pagal Europos Parlamento ir Tarybos [...] reglamentą (ES) 2018/1999¹¹ [...], nustatytų prioritetų, ir**

¹¹ 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1999 dėl energetikos sąjungos ir klimato politikos veiksmų valdymo, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 663/2009 ir (EB) Nr. 715/2009, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/22/EB, 98/70/EB, 2009/31/EB, 2009/73/EB, 2010/31/ES, 2012/27/ES ir 2013/30/ES, Tarybos direktyvos

tikėtina [...] tų prioritetų įgyvendinimo laiką. Toks laikinas nurodymas yra pagrįstas atsizvelgiant į dabartinę padėtį energijos rinkose, siekiant palengvinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos elektrinių ir susijusios tinklo infrastruktūros diegimą, taip pripažįstant jų vaidmenį kovojant su klimato kaita ir tarša, mažinant energijos kainas, mažinant Sąjungos priklausomybę nuo iškastinio kuro ir užtikrinant Sąjungos tiekimo saugumą;

- (16) kita nuostata, turinti potencialą gerokai paspartinti atsinaujinančiųjų energijos išteklių diegimo tempą, yra [...] Reglamento (ES) 2022/2577 5 straipsnio 1 dalyje. [...] **Tame straipsnyje** [...] nustatytas ilgiausias šešių mėnesių terminas, taikomas modernizuojant esamas atsinaujinančiųjų išteklių energijos elektrines. Esamų atsinaujinančiųjų išteklių energijos elektrinių modernizavimas atveria didžiules galimybes [...] greitai padidinti atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos gamybą ir taip sumažinti dujų suvartojimą. Tai suteikia galimybę toliau naudotis vietomis, turinčiomis didelį atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos potencialą, dėl to sumažėja poreikis skirti naujas atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektų įgyvendinimo vietas. Modernizuojant vėjo elektrinę ir joje įrengiant efektyvesnes turbinas, esamą galią paprastai galima išlaikyti arba padidinti, naudojant mažiau, **didesnių** ir efektyvesnių turbinų. Be to, vienas iš modernizavimo pranašumų yra esamas prijungimas prie tinklo, tikėtinai didesnis visuomenės pritarimas ir žinios apie poveikį aplinkai;

2009/119/EB ir (ES) 2015/652 ir panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 525/2013 (OL L 328, 2018 12 21, p. 1).

(17) Komisija savo peržiūroje pagal Reglamentą (ES) 2022/2577 nustatė, [...] kad leidimų išdavimo procesą, taikomą atsinaujinančiųjų išteklių energetikos modernizavimo projektams, galima dar labiau supaprastinti, ypač tose valstybėse narėse, **kuriose esama** [...] didesnio modernizavimo potencialo. Šiuo atžvilgiu Direktyva (ES) 2023/2413 į Direktyvą (ES) 2018/2001 įtraukiamos kelios nuostatos, įskaitant maksimalius [...] terminus, **kiek tai susiję su leidimų išdavimu**. Direktyvos (ES) 2018/2001 16b straipsnyje **atsinaujinančiųjų išteklių energetikos** modernizavimo projektams, vykdomiems už paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonos ribų, nustatytas maksimalus vienų metų terminas, o tos direktyvos 16a straipsnyje **atsinaujinančiųjų išteklių energetikos** projektams, vykdomiems paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonoje, nustatytas šešių mėnesių terminas. Atsižvelgiant į tai, kad reikalavimo nustatyti paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonas įgyvendinimo terminas yra 27 mėnesiai nuo Direktyvos (ES) 2018/2001 įsigaliojimo (t. y. **paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros** [...] zonos turėtų būti nustatytos ne vėliau kaip 2026 m. vasario 20 d.), ir net darant prielaidą, kad tos **paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros** zonos **galėtų** [...] būti nustatytos anksčiau, yra tikslinga **pratęsti** [...] Reglamento (ES) 2022/2577 5 straipsnio 1 dalies taikymą[...]. **Toks pratęsimas** [...] apima tikslingą **Reglamento (ES) 2022/2577 5 straipsnio 1 dalies** [...] taikymo srities pakeitimą siekiant, kad ji būtų taikoma tik pagal Reglamento (ES) 2022/2577 6 straipsnį **paskirtose** [...] teritorijose. [...] **Pratęsus** to reglamento 5 straipsnio 1 dalies taikymą ir kartu **jo** 6 straipsnio taikymą, **turėtų** būti [...] užtikrinta, kad valstybių narių pagal [...] Reglamentą (ES) 2022/2577 savanoriškai nustatytose konkrečiose teritorijose įgyvendinamiems **atsinaujinančiųjų išteklių energetikos** modernizavimo projektams būtų iš karto taikomas plataus užmojo leidimų išdavimo terminas, o likusioje teritorijoje būtų taikomas Direktyvoje (ES) 2018/2001 nustatytas maksimalus **atsinaujinančiųjų išteklių energetikos** modernizavimo projektų įgyvendinimo terminas. Be to, tai yra suderinama su Direktyvoje (ES) 2023/2413 nustatyto paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonų ir tokio statuso **neturinčių** zonų atskyrimu;

- (18) Reglamento (ES) 2022/2577 6 straipsniu valstybėms narėms leidžiama tam tikromis sąlygomis, kuriomis užtikrinama aplinkos apsauga, nustatyti išimtis, pagal kurias leidžiama nevykdyti tam tikrų Sąjungos aplinkos teisės aktuose nustatytų poveikio aplinkai vertinimo pareigų, susijusių su atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektais, energijos kaupimo projektais ir elektros tinklų projektais, kurie reikalingi atsinaujinančiųjų išteklių energijai integruoti į elektros energetikos sistemą. **Reglamento (ES) 2022/2577 6 straipsnis** [...] valstybėse narėse taikomas savanoriškai. **Tuo straipsniu** [...] numatoma veiksminga priemonė, leidžianti joms paspartinti atsinaujinančiųjų išteklių energetikos ir susijusių infrastruktūros projektų įgyvendinimą užtikrinant deramą poreikio daug sparčiau diegti atsinaujinančiuosius energijos išteklius ir poreikio užtikrinti aplinkos požiūriu pažeidžiamų teritorijų apsaugą pusiausvyrą. Kaip paaiškinta Komisijos ataskaitoje, **Reglamento (ES) 2022/2577 6 straipsnis** [...] davė apčiuopiamų teigiamų rezultatų, susijusių tiek su sėkmingai diegiamų atsinaujinančiųjų išteklių **energetikos** ir **elektros energijos** tinklo projektų skaičiumi, tiek su leidimų **išdavimo proceso** paspartinimo potencialu ir laiko sutrumpinimu juo pasinaudojusiose valstybėse narėse. Remiantis Komisijos ataskaitos išvadomis, pagrįstomis valstybių narių ir suinteresuotųjų subjektų pateiktais skaičiavimais, toks paspartinimas reiškia, kad procedūros galėtų sutrumpėti nuo kelių mėnesių **ir** [...] iki (jūrinių projektų atveju) net trejų metų;
- (19) remiantis Komisijos ataskaitoje surinktais duomenimis, Reglamento (ES) 2022/2577 6 straipsnio **taikymo pratęsimas**, atrodo, yra būtinas **atsižvelgiant į ypač įtemptą tiekimo padėtį energijos rinkose**, siekiant užtikrinti, kad atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektai būtų nedelsiant gerokai paspartinti. [...] **Tas** straipsnis ribotą laikotarpį gali ir turėtų galioti kartu su [...] Direktyvos (ES) 2018/2001 nuostatomis dėl paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonų nustatymo [...] ir tinklo bei kaupimo infrastruktūros zonų, kurios būtinos atsinaujinančiųjų išteklių energijai integruoti į elektros energetikos sistemą [...], **ir jokių būdu neužkerta kelio tokių zonų nustatymui**;

(20) Direktyva (ES) 2018/2001 [...] valstybėms narėms nustatoma pareiga per 27 mėnesius nuo Direktyvos (ES) 2023/2413 įsigaliojimo nustatyti paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonas, skirtas vienos ar daugiau atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijų plėtrai. Net jeigu valstybės narės galėtų [...] paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonas nustatyti nuo Direktyvos (ES) 2023/2413 įsigaliojimo momento, nelaukdamos jos perkėlimo į nacionalinę teisę termino, tokiam [...] nustatymui reikia laiko ir, tikėtina, jis bus ilgesnis nei laikas, reikalingas Reglamento (ES) 2022/2577 6 straipsnyje nurodytoms **specialioms atsinaujinančiųjų išteklių energijos ar tinklo teritorijoms** nustatyti. Taip yra todėl, kad pagal **tą straipsnį** [...] nereikalaujama, kad **rengiant paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros teritorijų nustatymo planą** būtų iš anksto nustatyti teritorijoms taikomos atitinkamos taisyklės dėl veiksmingų poveikio švelninimo priemonių, kurių turi būti imamasi tose zonose įrengiant atsinaujinančiųjų išteklių energijos elektrines ir kolokacinio energijos kaupimo tikslais, be to, šia nuostata nenustatomos konkrečios procedūros, kuriomis turi būti vadovujamasi tose teritorijose. Todėl, siekiant toliau laikinuoju laikotarpiu sudaryti palankias sąlygas rengti atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektus, reikėtų **Reglamento (ES) 2022/2577** 6 straipsnio taikymą pratęsti, kad valstybėms narėms būtų paprasčiau nustatyti konkrečias teritorijas, nedarant poveikio galimybei pagal Direktyvą (ES) 2018/2001 [...] kartu nustatyti paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros zonas ir taip užtikrinti, kad jos būtų nustatytos per **toje** direktyvoje nurodytą terminą;

- (21) Direktyvoje (ES) 2018/2001 [...] įtvirtinta nuostata, kuria valstybėms narėms suteikiama galimybė tam tikromis sąlygomis nustatyti tinklo ir kaupimo infrastruktūros zonas, reikalingas atsinaujinančiųjų išteklių energijai integruoti į elektros energetikos sistemą. Atsižvelgiant į neprivalomą Reglamento (ES) 2022/2577 6 straipsnio ir Direktyvos (ES) 2018/2001 15e straipsnio pobūdį, teisinė prieštaravimo rizika nekyla, nes valstybės narės gali nuspręsti, kurias nuostatas taikyti, arba to reglamento taikymo laikotarpiu taikyti net abi nuostatas, siekdamas kartu nustatyti skirtingas tinklo zonas, tuo tikslu laikydamosi skirtingų tuose teisės aktuose nustatytų atitinkamų sąlygų;
- (22) ir toliau taikomos Jungtinių Tautų Europos ekonomikos komisijos (UNECE) Konvencijos dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais (toliau – Orhuso konvencija) nuostatos dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais, visų pirma nuostatos dėl valstybių narių pareigos, susijusios su visuomenės dalyvavimu ir teise kreiptis į teismus;
- (23) energetinio solidarumo principas – bendrasis Sąjungos teisės principas, taikomas visoms valstybėms narėms. Šiuo principu grindžiant siūlomas priemonės, sudaromos sąlygos greitesnio atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektų įgyvendinimo rezultatus paskirstyti tarpvalstybiniu mastu. Šios priemonės taikomos atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginiams [...] valstybėse narėse ir apima pačius įvairiausius projektus. Sąjungos energijos rinkų integracija jau yra pasiekusi tokį lygį, kad, padidinus atsinaujinančiųjų išteklių energetikos sprendinių diegimą vienoje valstybėje narėje, naudos, susijusios su tiekimo saugumu ir mažesnėmis kainomis, turėtų gauti ir kitos valstybės narės. Integruotos energijos rinkos turėtų **padėti** atsinaujinančiųjų išteklių elektros energiją tarpvalstybiniu mastu tiekti ten, kur jos labiausiai reikia, ir užtikrinti, kad tokia pigiai pagaminta elektros energija būtų eksportuojama į valstybes nares, kuriose jos gamyba yra brangesnė. Be to, valstybėse narėse naujai įdiegti atsinaujinančiųjų išteklių energijos pajėgumai turės įtakos bendram dujų poreikio mažinimui visoje Sąjungoje;

(24) pagal **Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo** (SESV) 122 straipsnio 1 dalį Taryba, nepažeisdama kitų Sutartyse nustatytų procedūrų, remdamasi Komisijos pasiūlymu, gali, vadovaudamasi valstybių narių solidarumu, priimti sprendimą dėl ekonominę padėtį atitinkančių priemonių, ypač jei didelių sunkumų kyla dėl tam tikrų produktų tiekimo, visų pirma energetikos srityje. Atsižvelgiant į [...] **tokias** aplinkybes, tai, kad yra susiklosčiusi **SESV 122 straipsnio 1 dalyje apibūdinta** padėtis, rodo skubių veiksmų reikalaujanti ir **vis dar** nestabili padėtis energetikos srityje ir neatidėliotinas poreikis nedelsiant spartinti atsinaujinančiųjų energijos išteklių **diegimą**, kaip priemonę sumažinti tebesančią su **Sąjungos** energijos tiekimo **saugumu** ir energijos kainų nepastovumu susijusią riziką. Be to, būtina atsižvelgti į artėjančią Europos Parlamento kadencijos pabaigą, laiką, kurio reikia teisės aktui pagal įprastą teisėkūros procedūrą priimti, taip pat į tai, kad valstybėms narėms ir investuotojams būtinas su šia teisine sistema susijęs nuspėjamumas ir teisinis tikrumas. Reaguojant į dabartinę padėtį, būtina **pratęsti kai kurių** Reglamento (ES) 2022/2577 nuostatų **taikymą vieniems metams** ir įtraukti naują nuostatą, todėl SESV 122 straipsnio 1 dalis yra pagrįstas šio reglamento teisinis pagrindas;

- (25) veiksmų reikia imtis nedelsiant, nes Reglamentas (ES) 2022/2577 nustos būti taikomas 2024 m. birželio mėn. 30 d. ir investuotojams bei institucijoms reikia kuo greičiau suteikti aiškumą dėl teisinės sistemos, kuri bus taikoma po šios datos, ir taip apsaugoti jų investicinius sprendimus bei sudaryti sąlygas atitinkamai planuoti savo projektus. Todėl tikslinga **teisės aktą** [...], kuriuo pratęsiamas to reglamento **taikymas**, patvirtinti likus keliems mėnesiams iki jo taikymo pabaigos. Be to, dėl **įtrauktos** naujos nuostatos šis reglamentas turėtų įsigaliooti skubos tvarka kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*;
- (26) **atitinkamų** nuostatų taikymas turėtų būti laikinai pratęstas ir kartu su šia nauja [...] nuostata turėtų toliau galioti iki 2025 m. birželio 30 d.;
- (27) kadangi šio reglamento tikslo valstybės narės negali deramai pasiekti, **o dėl veiksmo masto arba poveikio** to tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamasi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina tam tikslui pasiekti;
- (28) todėl Reglamentas (ES) 2022/2577 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I straipsnis

Reglamento (ES) 2022/2577 pakeitimai

Reglamentas (ES) 2022/2577 iš dalies keičiamas taip:

1) 1 straipsnio **antra [...]****pastraipa** pakeičiama taip:

„Šis reglamentas taikomas visoms leidimų išdavimo procedūroms, kurių pradžios data patenka į jo taikymo laikotarpį, ir nedaro poveikio nacionalinėms nuostatoms, kuriomis nustatomi trumpesni terminai nei nustatyti 5 straipsnio 1 dalyje.“;

2) 3 straipsnio 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Valstybės narės užtikrina projektų, kurie pripažįstami viršesnio viešojo intereso projektais, atveju, kad planavimo ir leidimų išdavimo procese, derinant teisinius interesus konkrečiu atveju, pirmenybė būtų teikiama atsinaujinančiųjų išteklių elektrinių ir įrenginių statybai bei eksploatavimui ir susijusiai tinklo infrastruktūros plėtrai.

[...] **Kalbant apie rūšių apsaugą, pirmesnis sakinyvs taikomas tik tuo atveju, jei** imamasi rūšims išsaugoti būtinų tinkamų priemonių, padedančių išlaikyti arba atkurti palankią rūšių populiacijų apsaugos būklę, **ir tik tiek, kiek tokių priemonių imamasi,** ir tam tikslui skiriama pakankamai finansinių išteklių bei teritorijų.“;

3) įterpiamas šis straipsnis:

„3a straipsnis

Alternatyvių arba priimtinių sprendimų nebuvimas

1. Pagal [...] Direktyvos 92/43/EEB 6 straipsnio 4 dalį ir 16 straipsnio 1 dalį, Direktyvos 2000/60/EB 4 straipsnio 7 dalį ir Direktyvos 2009/147/EB 9 straipsnio 1 dalį vertinant, ar nėra jokių priimtinių atsinaujinančiųjų išteklių energijos elektrinės ar įrenginio **ar jo(s) prijungimo prie tinklo** projektui alternatyvių sprendimų, ši sąlyga gali būti laikoma įvykdyta, jeigu nėra jokių priimtinių alternatyvių sprendimų, kuriuos taikant būtų galima pasiekti tą patį tikslą kaip ir atitinkamo projekto atveju, visų pirma susijusių su tokių pat atsinaujinančiųjų išteklių energijos pajėgumų plėtra naudojant tą pačią energetikos technologiją, užtrunkant tiek pat arba panašų laiką ir nepatiriant gerokai didesnių išlaidų.

2. **Pagal Tarybos direktyvos 92/43/EEB 6 straipsnio 4 dalį ir 16 straipsnio 1 dalį, Direktyvos 2000/60/EB 4 straipsnio 7 dalį ir Direktyvos 2009/147/EB 9 straipsnio 1 dalį vertinant, ar nėra jokių priimtinių tinklo infrastruktūros projektui, kuris yra būtinas tam, kad atsinaujinantieji ištekliai būtų integruoti į elektros energijos sistemą, alternatyvių sprendimų, ši sąlyga gali būti laikoma įvykdyta, jeigu nėra jokių priimtinių alternatyvių sprendimų, kuriuos taikant būtų galima pasiekti tą patį tikslą kaip ir atitinkamo projekto atveju, užtrunkant tiek pat arba panašų laiką ir nepatiriant gerokai didesnių išlaidų.“;**

4) 5 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Leidimų modernizuoti atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektų objektus, esančius 6 straipsnyje nurodytoje teritorijoje, įskaitant leidimus, susijusius su tiems objektams prijungti prie tinklo reikalingų įrenginių atnaujinimu, kai atlikus modernizavimą galia padidėja, suteikimo procesas, įskaitant poveikio aplinkai vertinimus (jei jų reikalaujama pagal atitinkamus teisės aktus), neturi trukti ilgiau kaip šešis [...] mėnesius.“;

5) [...] 8 [...]straipsnis pakeičiamas taip:

„8 straipsnis

Leidimų modernizuoti atsinaujinančiųjų išteklių energijos elektrines 6 straipsnyje nurodytose [...] paskirtose teritorijose išdavimo terminai

Taikant 5 straipsnio 1 dalyje nurodytus terminus, į juos neįskaičiuojamas toliau nurodytas laikas, išskyrus atvejus, kai jis sutampa su kitais leidimų išdavimo proceso administraciniais etapais:

a) laikas, kai elektrinės, jų prijungimo prie tinklo įrenginiai ir tinklo stabilumui, patikimumui bei saugai užtikrinti skirta susijusi būtina tinklo infrastruktūra yra statomi arba modernizuojami, ir

b) laikas, skirtas administraciniams etapams, būtiniams siekiant padaryti reikšmingus tinklo atnaujinimus, kad būtų užtikrintas tinklo stabilumas, patikimumas ir sauga.“;

6) 10 straipsnis papildomas šia [...] pastraipa:

„Tačiau 1 straipsnis, 2 straipsnio 1 punktas, 3 straipsnio 2 dalis, **3a straipsnis**, 5 straipsnio 1 dalis ir 6 bei 8 straipsniai taikomi iki 2025 m. birželio 30 d.“.

2 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymas

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas taikomas nuo 2024 m. liepos 1 d. Tačiau 1 straipsnio 3 **punktas** taikomas nuo jo įsigaliojimo dienos.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta [...], ...

Tarybos vardu

Pirmininkas / Pirmininkė
